

sig selv på grund af sygdom, tilskadekomst eller hjælpeløshed i øvrigt.

Formålet med bestemmelsen er at medvirke til at sikre, at politiet iværksætter de mest hensigtsmæssige tiltag over for denne persongruppe. Samtidig tilvejebringes udtrykkelig hjemmel til, at politiet kan foretage de indgreb, der efter omstændighederne er nødvendige for at bringe den syge eller hjælpeløse person ud af en faresituation eller for at afværge fare, som den pågældende måtte udgøre for andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.

Ved ethvert indgreb fra politiets side efter bestemmelsen skal der være proportionalitet mellem formålet med indgrebet og det indgreb, der foretages. Kan formålet med indgrebet f.eks. opnås ved at meddele den pågældende et påbud, vil der ikke kunne ske frihedsberøvelse.

§ 10, stk. 1, 1. pkt., angiver bestemmelses anvendelsesområde. Politiet skal herefter tage sig af en person, der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af sygdom, tilskadekomst eller hjælpeløshed i øvrigt, og som træffes under forhold, der indebærer fare for den pågældende selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.

Bestemmelsen omfatter også syge og hjælpeløse børn. Er den syge og hjælpeløse person samtidig beruset, må politiet ud fra en vurdering af den pågældendes tilstand skønne, hvilke tiltag der i den konkrete situation bør iværksættes i forhold til den pågældende, og om dette bør ske efter denne bestemmelse eller efter bestemmelsen i lovforslagets § 11 om berusede personer.

De foranstaltninger, som politiet må foretage, kan være rene hjælpeforanstaltninger, som f.eks. at yde førstehjælp eller tilkalde lægehjælp. Om nødvendigt har politiet endvidere mulighed for at foretage en række indgreb i medfør af bestemmelsens stk. 2-4, jf. nærmere nedenfor.

Bestemmelsen omfatter personer, der "er ude af stand til at tage vare på sig selv". Det er denne manglende evne til selv at forhindre eller afværge en faresituation, der nødvendiggør politiets indsats. Sygdom kan således ikke i sig selv begrunde, at politiet skrider ind i medfør af bestemmelsen.

Den pågældende skal endvidere "træffes" under forhold, der indebærer fare. Politiet er således ikke forpligtet til at udøve opsøgende virksomhed i videre omfang, end det er tilfældet i dag. Bestemmelsen er imidlertid ikke afgrænset til offentligt tilgængelige steder. Træffer politiet på et privat område en person, der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af sygdom eller hjælpeløshed, og indebærer forhold-

ne fare for personen selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed, skal politiet tage sig af personen.

Den pågældende skal træffes under "forhold, der indebærer fare for den pågældende selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed." Dette indebærer, at politiet ikke alene, hvor der er fare for den syge og hjælpeløse selv, men også hvor den pågældende udgør en fare for andre personer eller for mere almene beskyttelsesinteresser som ordenshensyn, skal tage sig af den pågældende.

Forudsætningen om, at der skal være "fare for den pågældende selv", indebærer, at der skal være en vis sandsynlighed for, at den syge eller hjælpeløse person pådrager sig fysiske eller psykiske skader, eller at en eksisterende tilstand forværres, hvis politiet ikke griber ind. Ofte vil sygdommen, skaden eller hjælpeløsheden i sig selv medføre en fare for den pågældende, f.eks. hvor en ældre person med faldskade ligger hjælpeløs i sin lejlighed.

Det kan også være en kombination af personens tilstand og de faktiske omstændigheder, som indikerer, at der er fare. Hvis politiet f.eks. træffer en senillement person, som flakker forvirret omkring, kan det forhold, at den pågældende ikke selv kan finde hjem, være tilstrækkeligt til, at politiet kan og må gribe ind efter bestemmelsen.

Ved "fare for andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed" forstås bl.a. tilfælde, hvor en psykisk syg person ved sin adfærd er til fare for andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed. Om forståelse af begreberne den offentlige orden eller sikkerhed kan endvidere henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 5, jf. ovenfor.

Politiets opgaver efter bestemmelsen vil bl.a. kunne omfatte eftersøgning af personer, der er bortgået fra institutioner, hjælp til personer, der uden mål flakker omkring på offentlige steder, førstehjælp eller tilkaldelse af lægehjælp. Politiet vil endvidere i visse tilfælde skulle skaffe sig adgang til en bolig, hvis der er grundlag for at antage, at en syg eller hjælpeløs person befinder sig i boligen og ikke er i stand til at meddele sig til omverdenen.

Politiets opgaver skal afgrænses i forhold til andre myndigheders forpligtelser. Politiet fører som udgangspunkt ikke tilsyn inden for sundhedsområdet, herunder med plejen af syge og hjælpeløse, og bestemmelsen indebærer således ikke, at politiet overtager nogle af de opgaver, som i dag varetages af hospitaler, plejehjem eller andre institutioner på området.

§ 10, stk. 1, 2. pkt., forpligter politiet til straks at sørge for lægehjælp, hvis der er mistanke om, at den